

„În numele vieții, al dreptului fundamental al omenirii la viață, la pace și libertate trebuie să ne unim eforturile spunind un NU hotărît cursei inarmărilor, războiului, armamentelor atomice de orice fel, făcînd totul pentru a impune dezarmarea și, în primul rînd, dezarmarea nucleară, pentru a instaura o pace trainică pe pămînt“.

NICOLAE CEAUȘESCU

Pax orbis terrarum

Pace pentru întregul glob pămîntesc — pax orbis terrarum!, lată o veche zicală, care sună ca o binecuvîntare.

Umaniști din toate timpurile au meditat asupra acestui fundamental concept al existenței. Virgiliu, în Eneida, inserează replica: „în război nu există nici o salvare; de aceea, noi toți cerem de la tine pace“; Cicero, în De officiis, îndeamnă: „Armele să cedeze locul togei, iar coroana de lauri să fie oferită oratoriei“; iar Shakespeare, în Troilus și Cresida, subliniază necesitatea înțelepciunii, a prevederilor și a permanentei lucidității: „Punctul slab al păcii-i siguranța. Siguranța, prea sigură de ea. În schimb, o măsurată indoială e farul înțelepciunii, fitil care pătrunde în miezul răului“.

Asemenea gînduri, familiare omului de cultură, revin astăzi în actualitate, odată cu noua inițiativă a tovarășului Nicolae Ceaușescu, privind necesitatea angajării voințelor tuturor popoarelor din Europa în lupta pentru dezarmare și pace. „Este în interesul tuturor, a subliniat conducătorul partidului și statului nostru, să asigurăm ca pe acest continent — care a dat atît de mult civilizației — să nu mai existe arme nucleare, să nu mai aibă loc noi războaie pustiitoare, să asigurăm liniștea, să asigurăm viața popoarelor, viața oamenilor, independența fiecărei națiuni“. Apelul la clarviziune și atitudine militantă al tovarășului Nicolae Ceaușescu este actul firesc al unui gînditor contemporan, al unei personalități preocupate, cu toată ființa sa, de destinul omenirii. Se știe că făuritorii marxismului concepau lichidarea definitivă a războiului și instaurarea păcii veșnice, ca misiune istorică a comunismului. Militînd pentru o pace dinamică, obținută prin măsuri menite să consolideze încrederea, politica de destindere, la scară internațională, programul Partidului Comunist Român a subliniat unitatea dialectică indisolubilă dintre socialism și pace: „Prin însăși natura orînduirii sale, prin concepția sa generală, ideologică și politică, socialismul aspiră în mod vital spre pace și colaborare între națiuni“.

Pentru oamenii de cultură din țara noastră, intim angajați în procesul de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate, este un fapt mai mult decît

evident că lupta pentru pace și, în cadrul acesteia, lupta pentru dezarmarea generală ocupă un loc central în strategia politică a partidului nostru. Politica partidului și statului nostru promovează în permanență respectarea principiilor de bază ale coexistenței pașnice: independența și suveranitatea statelor, egalitatea în drepturi, indiferența de mărimea și puterea lor economică și militară, renunțarea la forță și amenințarea cu forța în relațiile dintre ele, colaborarea reciproc avantajoasă, neamsteccul în treburile interne, dreptul fiecărui popor de a-și hotări singur regimul social-politic.

Acestea sînt principiile pentru care tovarășul Nicolae Ceaușescu, în neobosită sa activitate internațională, a militat cu o fermitate care a stîrnit admirația întregii lumi. Pacea, coexistența pașnică reprezintă singura cale rațională, singurul sistem rațional de existență a lumii contemporane, amenințată de dezastrul unui cataclism nuclear. Depășirea politicii de bloc politico-militar, o Europă unită sînt numai cîteva dintre propunerile concrete care își așteaptă grabnic rezolvarea.

În aceste coordonate, ale conviețuirii pașnice pe frumoasa planetă Pămînt, se înscrie și Apelul pentru dezarmare și pace, lansat, din inițiativa omului aflat în fruntea poporului nostru, de către Frontul Democrației și Unității Socialiste, și difuzat ca document oficial al Adunării Generale O.N.U., ca și al reuniunii general-europene de la Madrid. În aceste coordonate, ale omeniei active și spiritului de responsabilitate privind destinul civilizației, se înscriu miile de semnificative mărturii de la adunările și marșurile păcii, mesajele și telegramele adresate tovarășului Nicolae Ceaușescu, exprimînd deplina adeviere la noua inițiativă de pace a președintelui țării noastre.

Pentru oamenii de cultură, pentru toți oamenii muncii din România, constituie un firesc motiv de mîndrie patriotică faptul că această nouă acțiune de pace aparține României, tovarășului Nicolae Ceaușescu, eminent luptător pentru pacea și liniștea planetei, pentru dreptul sacru al tuturor popoarelor la dezvoltarea liberă și independentă, a cărui activitate prodigioasă se bucură de înaltă prețuire, pe toate meridianele lumii. Din telegrama Consiliului Culturii și Educației Socialiste, desprindem: „Împreună cu întregul partid, cu toți oamenii din patria noastră, vă exprimăm în numele creatorilor de artă și literatură, al frontului cultural în ansamblu său, adevierea fierbinte față de noua inițiativă de pace, strălucit act politic, dovadă grăitoare a grijii față de destinele umanității, ale viitorului planetei, pe care dumneavoastră, cel mai iubit fiu al poporului român, exponenț fidel al aspirațiilor și năzuințelor naționale, ați concretizat-o mobilizator și însuflețitor în condițiile istorice actuale“.

În telegrama Consiliului Uniunii Scriitorilor, se spune: „Ca oameni de cultură dăruim în deobște promovării și cultivării valorilor spirituale ale întregii omeniri, ne socotim nu doar afectați de semnele nefaste ale amenințării cu războiul atomic, ci și gașa să urmăm, în front unic, exemplara dumneavoastră chemare pentru a cultiva pretutindeni principiile generoase ale luptei pentru dezarmare și pace. Pe deplin conștienți de rolul ce ne revine în această lume și asumîndu-ne implicit răspunderea față de prezentul și viitorul omenirii, socotim că nu avem dreptul să rămînem în afara mobilizării morale la care ne declarăm fără șovăire atașamentul, ne implicăm efectiv, potrivit specificului muncii noastre, în această luptă“.

Pacea este dulcele anotimp al progresului. În timpul păcii sînt recolte mari de bunuri materiale, spirituale și morale. Pacea a stimulat întotdeauna voința minților lucide. Ea este și un anotimp al solidarității. Pacea a dat lumii, ca operă, lumea însăși. Ea este, deci, și un anotimp al culturii.

Pace — cultură — solidaritate. Unim aceste trei cuvinte, ca un adagiu contemporan la vechea zicală a latinilor: pax orbis terrarum.

„T“